

stat, à naturâ eo pacto unitis, ut nulla Elementorum vi, nullâque aliâ re sub lunari, unico suo corrosivo proprio excepto, destrui, & separari possit. Ideo etiam nullos ignis impetus & cruciatus extimescit, & in omnibus experimentis, & inquisitionibus, quæ perfectionem ipsius explorandi causâ instituantur, abundè satisfaciunt. Perfectionem hanc habet à Natura plurimorum annorum serie ab ipso combustibile Sulphur separante, quam Ars superat, brevissimo tempore, respectu tam longi spatii, Materiam Metallicam supra Vulgare Aurum adeo exaltans, ut Imperfectiora Metalla quasi in momento ad Auri perfectionem deducat, quò Natura non nisi longissimo tempore pervenire potest. Materiam illam Metallicam ad perfectionem tincturæ promovendam an Aurum suppeditare queat, videamus. Quando Philosophi de Auro fermocinantur, dispiciendum erit, de quo loquantur; Duplex enim ipsis est, Vulgare & Philosophicum. Illud ab arte remouetur, & hoc ad illam admittitur, estque nihil aliud nisi Sulphur Philosophicum. Aurum suo singulari modo ex sua Matre Argento vivo producit, accedente Patre Sulphure non communi comburente & combustibili, sed fixo, de optimâ Argenti vivi parte incombustibili. Que Mater cum sit in Mercurio communi, & in omnibus Metallis imperfectis, Pater saltem inquirendus erit in suis principis ubique lateat. Mich. Mayerus Symbol. Auree Mensæ lib. 7. pag. 336, 337. Aurum, Argentum, & Argentum Vivum, vulgaria Metalla, secundum omnes Philosophos non sunt ad Conjunctionem Philosophicam utilia, nisi præparatione fiant pura & homogenea, ut corporibus cum heterogeneis rebus commixtis perfectionem, quam ante præparationem non habuerunt, largiri queant. Hinc illa Vulgaria mortua, & hæc Philosophica & viva dicuntur. De Auri nugatoriis augmentationibus multa hic verba facere operæpretium non est, licet eas miris jactationibus Cinifiones illi nugaces, Auri aucupio intenti, & alios argento suo emungentes deprædicent. Aurum siquidem adeo arde per sui Mercurii & Sulphuris coagulationem, & unionem conclusum, & coarctatum est, ut omnes ejusmodi Hominum Nequam deceptorios & fallaces conatus susque deque habeat. Philosophicè reseratum, & in arcana Medica mutatum quid præstare valeat, unusquisque excellentiam ejus contemplans facili conjecturâ providere poterit. Non reseratum, ac ideò in forma sua Metallica manens profectò parum aut nihil efficit, quamcunque etiam speciem mentiat, & quocunque pallio in scenam prodeat. Solis Planetæ, & hujus Metallum cognominis, ut & cæterarum hujus Universi creaturarum, ac reliquarum partium Solarium Harmonia & Sympathia est celebris, de qua suo loco agemus. Sic Terreni Globi superficiem percurramus, ac ditissimam Plutonis aulam superficiem dictæ proximam perlustravimus. Ipsius Globi totum corpus jam inspicimus, & tam intus quam extra pervestigabimus.

Globus Terrenus.

& partim aquarum colluvie tectus, partim supra aquam eminens, convexitate sphericâ, ob eminentes & subsidentes passim partes inæquali, in oculos incurrit. Rotunditatem hanc Sphericam plura argumenta demonstrant. I. In Eclipsibus Lunaribus Terra conicam umbram undique superficie rotundæ oblongâ inclusam projicit, quod Sphæræ proprium est. II. Omnes lineæ à centro Terræ ad superficiem æqualiter sumptam ductæ sunt æquales, quod Sphæræ & Circulo convenit. III. Centrum Aquæ & Terræ unum & idem esse, & utramque magnitudinis & gravitatis centrum idem habere peregrinationes per maria & terras infinitas docent, & plures rationes ostendunt. IV. Uni & eidem arcui cœlesti tantum spatii in Mari, quantum in Terrâ respondet, ut experientia testatur. Cælum enim in tot gradus, in quor globus terrestris, distribuitur. V. Ubique in terra, & in Mari Horizon ex omnibus Mundi plagis circulari rotunditate in aspectum cadit. VI. Oculis & experientia, multæque aliæ rationes remouent figuras reliquas, 1. Planam, & latam Empedoclis, & Anaximenis; 2. Trigonam; 3. Κυβοειδιν, sive Cubicam, & Tetragonam Platonis; 4. Πυραμειδιν, sive pyramidalem; 5. Τυμπανοειδιν, sive tympano similem Leucippi; 6. Σαφοειδιν, sive scaphæ similem Heracliti; 7. Κυλινδροειδιν, sive Cylindrum referentem Anaximandri; 8. Cavam, & rotundam, ne aqua effluat, Democriti; 9. Infernâ parte infinitam, radicibus crassitudine submissa Xenophanis; 10. Hexagonam; 11. Multilateram Octaëdri, icosaëdri, vel alicujus corporum irregularium; 12. Ovalem, aut quamcunque aliam figuram. VII. Longitudo Terræ ab Ortum in Occasum, & vice versa est rotunda, & sphericâ, ut patet ex Ortum & Occasu Solis, Lunæ, & cæterorum Syderum, ut & Eclipsibus, variisque stellarum aspectibus. Sic etiam Latitudinem inter utrumque Polum Arcticum & Antarcticum se habere liquet ex stellis variis, quæ in his regionibus cernuntur, in aliis videri nequeunt. Stellas, quæ ad Polum Borealem semper conspiciuntur, ii ex conspectu amittunt, qui ex nostro hæmisphærio Boreali in Australe navibus deferuntur. VIII. Figura Sphærica omnium perfectissima generaliter in omnibus corporibus illis magnis totius universi animadvertitur, eaque de causâ omnium dimensiones, & universus eorum calculus Mathematicus rotunditati, circulo, & sphæræ innititur, nec aliâ ratione Phænomena Astralia salvari possunt. IX. Si terra non esset rotundâ & Sphærica, umbra umbilici seu gnomonis, Sole in Æquatore constituto, ubique pares essent, quas impares tunc temporis esse, experientia, & oculus testantur. X. Aqua candem cum terrâ rotunditatem obtinet. 1. Omnes ipsius guttulæ in parvos orbis glomerantur, ergo & ipsa aqua, quæ corpus homogeneum est. 2. Aquæ sphericam rotunditatem confirmant Observatio syderum, & Experientia Nautarum. 3. Convexitas Oceani talis est, ut ad litora

Sphæricus.

probatur figura Sphærica.

Alia figura remouetur.

Aqua convexitas Sphærica.

affluens deprimatur, ne limites suos egrediatur, hinc mare altius, & litus depressius cernitur, & qui ex litore in altum navigant, sensim litus ex oculis evanescens amittunt. De Globi terreni situ in totius universi Creati Machina duæ diversissimæ sunt Opiniones, utraque gravibus & ponderis magni rationibus fulcita. Quidam eum in ipso omnium Corporum Cæterorum medio immobilem locant, & centrum atque punctum totius universi constituunt. Illa verò circa hunc Globum moveri dicunt motu duplici, universali nimirum, quo totius universi Moles in dexteram, ex Oriente versus Occidentem diurni & nocturni temporis, seu viginti quatuor horarum spatium circumferri conspiciuntur: Et Particulari, quo in sinistram contrâ universalem illum motum ab Occidente in Orientem, alia tardius alia velocius, quodque secundum suum proprium, & destinatum tempus circumducuntur. Alii Solem in mediâ totius universi Creati Machinâ ponentes ejusdem Centrum esse affirmant, ac terram Orbis Lunaris centrum extrâ Solem in aëre non minus, ac planetam in suo Orbe, mobilem inter tres Planetas superiores, & inferiores mediam versari, & circa Solem cum cæteris Planetis moveri & circumduci asserunt. Sphæram verò Stellarum Fixarum, Planetarum Orbem, & Terram inter eos mediam complectentes immobilem esse ajunt. De his Opinionibus duabus in Primâ hujus Operis Nostri Harmonici parte fusius agemus, ut & de ipsa proportionem Globi Terreni cum cæteris Corporibus, ac ipsa ejusdem magnitudine, quoad Diametrum, Semidiametrum, convexitatem & totum Corpus. Quomodo verò cum Terra in interioribus suis viscèribus comparatum, & quo pacto internum ejus Corpus constitutum sit, sub Aulâ illâ Minerali & Plutonis sede superficiei externæ contiguâ, haud facile dictu est, cum tenebræ & obscuritas ibi regnent, & nemo in abstrusa illa loca penetrare queat. Nonnulli ignem in eum locum detruserunt, ac ideò sedem Inferno fecerunt, Diabolum patrem cum suo regno iis angustis includentes, quia nesciverunt quid Infernus sit, & quam latè ejus Regnum pateat. Alii ignem duplicem facientes Terrestrem puta, & Cœlestem, illum in partibus Terræ interioribus sedem habere ajunt, atque ideò Centralem, & gehennalem vocant. Cum Terra unum ex Elementis sit, etiam Ignis particeps, ipsi hospitium præbeat necesse est, quia omnia Elementa tam separata à se invicem non existunt, ut cætera in se non contineant, sed potius à potiore, & primas tenente denominantur. In Mineralium & Metallicarum venarum sede Ignem & calorem inveniri experientia ipsa testatur, & necessitas requirit, ob Mineralium & Metallorum necessariam maturitatem, quæ sine Igne, aut Ignis calore ipsis obtinere nequit. Unde autem Igneus hic calor in intimis terræ penetralibus ortum suum capiat, & an à Sole, ejusque perpetuo & assiduo circa terram rotundam motu continuato, an à Planetis cæteris, an ex sphæ-

Terra sit.

In medio universi.

Extra solem in medio Planetarum.

Quomodo Terra corpus internum se habeat.

Ignis in Terrâ secundum opinionem Vulgarium.

Unde hic Ignis.

râ Ignis, quam alii statuunt, quo modo exoritur, à multitudine Platoniarum doctrinæ Corporum ex Elementis, omnium Ignis terræ est ad fundamentum, atque his positis suis vicinis, ut aër igni, aqua aëri, & ignis aquæ, ut Cælum ad perfectionem suam pertinet hæc Platonica hic quoque Corpore Terreno locum habet, licet & ipsum pro Elemento simplex tamen & purum non aquam & ignem sibi affinitate recipiat. Inprimis autem ignis creatis necessarius in abditis Creationis initio Creator Terræ ex horum duorum amico coram ita amica sibi invicem recondit ad Corporum Naturalium coalescentiam. Nisi aqua & ignis cernimur, tertio neminem necessitudinis vinculo jungerent, & ipsius reconciliatio, nulla omnino Corporum compositio unquam fieri poterat, ab aqua penitus extingueretur in auras propelleretur, & ita tur. Ignis eodem pacto aërem discordes mitigando & concordiam reducit, ne simul aggrediantur, & conficiantur, & vicissim terra in aqua Ignis subterranei cum terrâ ritatem stabilit Sol, i. e. aetiam ratione fiat, licet nondantenus & mediât, cui cælestis & aëra scintillantia auxiliatur ipsa cœlestia lumina terræ, cum potentialis calor se, vel actualis caloris ad erumpat, ut Spiritus Vini de mam corripens, abietes incipientes, æstus item Scæculi, calx viva, fœnum loco conclusum, simus calidi, quæ vel per se, vel advehuntur, & inflammantur, & Planetarum potentia per tantum corporis objectum vallum penetrantem in dubio consideratione accuratâ ex vires Lunæ hic apud nos Oceanus ipsi proximorum ebullitione fluxus operantis, dum aptatur, & apud hos viceversum causantis, quando in nescit. Esse itaque focum in Terrâ, aut propè illud, & natum, rationis & experientia. Hic ignis videtur